

טען דובר צה"ל: „אין זה אל נכון ומחוייב המציאות שמי שנושא באחריות פרלמנטרית בפני הכנסת בתחום הביטחון יאשר את דברי הרמטכ"ל בפני אמצעי התקשורת.“

רשות השידור: „זהו נוהג אנטי-דמוקרטי. זוהי פוליטיזציה של הצבא. אם הרמטכ"ל היה אחראי, על פי ועדת אגרנט, למחדלים, הוא מספיק אחראי כדי להתראיין. אם לא — שלא יתראיין. לא ייתכן מצב בו ימחק שר הביטחון מדברי הרמטכ"ל קטעים שאינם נוחים לו מסיבות מילגתיות, למשל.“

התקרית התפתחה למילהמה לכל אורך החזית. דובר צה"ל הכריז על הפסקת שיי

רמטכ"ל גור ושר הביטחון פרס צה"ל לא של האבא שלהם!

צבאי נתמן שי. שילון עורר את בעיית הדיברור עם מוטה, רק אחרי שזה כבר היה מאופר. לטענת דובר צה"ל, היה זה צעד מכוון, שנועד להעמיד את הרמטכ"ל בפני עובדה מוגמרת. מוטה לא נבחל, סרב להתראיין ועזב את הבניין.

כשנכח דובר צה"ל שהטלוויזיה אינה מוכנה לקבל את הדיברור, ניסה להעביר את הראיון עם הרמטכ"ל לשידור רדיו. אולם גם מנהל הרדיו, חגי פינסקר, הו"ד יע פסקנית: „אנחנו לא בעדיפות שנייה. גם אותי.“ או פקד הרמטכ"ל לראיין אותו בתחנת השידור הצבאית, גלי צה"ל.

כתוצאה מכך הודיע בן-פורת לצוקרמן על ניתוק מגע בין צה"ל לבין רשות השידור וכן על ביטול שידור חי של מסיבה עם חיילי צה"ל בצפון, שעמד להיות השידור המרכזי בטלוויזיה בליל החג.

היתה זו תגובה אימפולסיבית וילדותית. „הם מתנהגים כאילו צה"ל הוא של האבא שלהם ולא של כל עם ישראל“, הגיב אחד מאנשי הטלוויזיה.

נוהג אנטי-דמוקרטי. אולם דבר לא עורר כל צד נאחו בעמדותיו. הראיון לא שודר וגם לא האירוע הצה"לי. למחרת החלה מלחמת האשמות ההדדיות. בלישי כת דובר צה"ל עסק צוות גדול בשליפת מיסמכים ומיכתבים בנושאי הדיברור כדי להוכיח שהדיברור היה נוהג ומסורת מאז ומעולם. בבניין הטלוויזיה ניסחו דוברי הרשות את פקודות הקרב שלהם.

טען דובר צה"ל: „זה שגים קיים נר הג שראיונות עם הרמטכ"ל באמצעי תיקשורת טעונים אישור הדרג המדיני, הן עצם קיום הראיון והן תוכן הדברים.“ טענו אנשי רשות השידור: „זהו נוהג שאינו מחייב אותנו. העיתונים תוקפים אור תנו משום שהם עצמם מקיימים נוהג מביש ואנטי-דמוקרטי זה.“

רמטכ"ל עבור שר הביטחון. שילון, לטענה תו, הבהיר מייד כי „עניין זה לא מקובל על הטלוויזיה.“ ומזכירת הפיקוד העליון חזרה בה ואמרה: „ייתכן שאינני מעודרת כנת, אינני יודעת.“

כאשר הגיע הרמטכ"ל לבניין הטלוויזיה הוא התקבל על-ידי שילון ויעקב אחרי מאיר, שעמד לראיינו יחד עם הכתב הר

כתב-צבאי שי צנזורה כן, פיקוח לא

בכירים בצה"ל שעמדה הטלוויזיה לשר. טען ראש מחלקת-החדשות בטלוויזיה, דן שילון: „דין אחד לרמטכ"ל ולמנהלי משרדים ממשלתיים אחרים. כשם שלא ייתכן שראיון עם פרופסור שלמה אבי-גרי יעבור ביקורת של שר החוץ, כך לא ייתכן שראיון עם הרמטכ"ל יעבור ביקורת פוליטית של שר הביטחון. שר הביטחון יכול לתדרך את הרמטכ"ל לפני הראיון, אבל לא לצנזר אותו אחרי הראיון.“ תפיסת צה"ל שונה. על פיה אין דינו של הרמטכ"ל כדין מנכ"ל משרד ממשלתי. לדבריו עלולות להיות השלכות מרחיקות-לכת הודים שיחייבו את הדרג הרמטכ"ל האחראי לו. לכן היתה זו תביעתו של הרמטכ"ל שראיון עימו לא יועבר בשידור חי, יוקלט ויועבר לביקורת מוקדמת לשר הביטחון.

איי-הבנה יסודית. עד למועד ההקלטה של הראיון חיו שני הצדדים בהת-רשמות שונה. אנשי הטלוויזיה היו משוכנעים כי הרמטכ"ל הסכים להתראיין ללא דיברור. לרמטכ"ל ודובר צה"ל היה ברור שמוסכם שהראיון יעבור דיברור.

הקצר שגרם לאי-ההבנה נוצר מחילופי מיתכבים בנושא זה בין דובר צה"ל לבין מנכ"ל הטלוויזיה, ארנון צוקרמן.

8 בספרואר השונה נערכה סגישת בירור עם אנשי רשות השידור אצל הרמטכ"ל. בתום הפגישו שיגר בן-פורת לצוקרמן את סיכום עמדת צה"ל ביחס לדיברור כפי שנראתה לו בתום הפגישו עם הרמטכ"ל: „לא יהיה דיברור על הרפתת חיילים וקצינים עד דרגת סגן-אלוף. ראינות של קצינים בדרגת אלוף-משנה ומעלה טעונים דיברור, אולם כלל זה לא יחול במיקרים של מסיבות כתבים צבאיים בהם יופיעו קצינים בדרגות אלה.“

אם הדברים מקובלים עליכם, כתב דובר צה"ל למנכ"ל הטלוויזיה, „אודה לכם על אישור בכתב.“ הדברים לא היו מקובלים על אנשי הטלוויזיה, שהמשיכו להחזיק בעמדתם לפיה אינם מוכנים לכל צנזורה פוליטית על ראינות עם קציני צבא. כולל הרמטכ"ל. למרות זאת שיגר ארנון צוקרמן מיכתב תשובה לדובר צה"ל, בו נאמר: „הרינו לאשר את הסיכום כפי שהובא על ידך במיכתבך.“

דובר צה"ל ראה בכך הסכמה של הרשות לעמדת צה"ל. אנשי הטלוויזיה טענו שהאישור ששלח צוקרמן לבן-פורת אישר שזו אמנם עמדת צה"ל ביחס לדיברור, אבל אין לראות בכך משום הסכמה של הטלוויזיה לסיכום זה.

ו היתה אי-ההבנה היסודית שהתפתחה השבוע לממדים של שערורייה לאומית. פעולת-תגמול. כבר ביום השלישי שנועד לראיון עם הרמטכ"ל, בשעות אחריצהריים, הגיעה לבניין הטלוויזיה סורת של קצרניות ומזכירות של הפיקוד העליון. כאשר הבחין בהן דן שילון ושאל לסיבת נוכחותן במקום, הן השיבו לו, כי עליהן להכין סטנוגרמה של הראיון עם הר

שרדן שידון

לתדרך לפני, לא אחרי

תוף-הפעולה עם הטלוויזיה ועל הגשת תלונה למועצת העיתונות. אלא שתוך כדי ניסיון להגן על עמדת צה"ל נכשל בצור רה מגוחכת. כאשר ניסה להצדיק את בירטול שידור מופע צה"ל בנימוקים של ביטחון-רשה, שהיוו עלבון לאינטליגנציה.

כמו לכל סיכסוך בו יש לכל אחד מהצדדים עמדה צודקת מבחינתו, כך גם בסיכסוך זה. יש צדק בעמדת רשות השידור לסרב לדיברור ולביקורת פוליטית. אולם יש גם צדק בעמדת צה"ל שדברי הרמטכ"ל במייוחד בתקופה רגישה של ערב בחרי רות, חייבים בביקורת הדרג המדיני. הדרך למנוע עימותים בין שתי העמדות הצודקות המנוגדות, היא פשוטה: לא לראיין את הרמטכ"ל. אולם כיוון שגם הרמטכ"ל רוצה להופיע בטלוויזיה וגם הרשות רוצה לראיין דמויות צבאיות בכירות — ימשכו העימותים, ההאשמות החדדיות וההתנגשויות. כמו בכל תחום אחר בו יש ניגודי אינטרסים בולטים ובלתי ניתנים לגישור.

פועלי כל הארצות — התאחדו!

בואו להפגנה יהודית-ערבית ב'ו במאי!

הריכוז ברחבת היכל התרבות,

ביום א', ה'1 במאי, כ"10.30 בבוקר.

המפלגה הקומוניסטית הישראלית (רק"ח),
ארגון הפנתרים השחורים,
השמאל הסוציאליסטי הישראלי (שס"י),
חזית השמאל, חברי קיבוצים
וחוגי ציבור יהודים וערבים

כוחנו באחוה יהודית-ערבית!